

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2015. gada 16. jūlijā *

Prasība atcelt tiesību aktu — Regula (ES) Nr. 1289/2013 — 1. panta 1. un 4. punkts — Regula (EK) Nr. 539/2001 — 1. panta 4. punkta f) apakšpunkts — LESD 290. pants — Atbrīvojuma no vīzu prasības apturēšana — Zemsvītras piezīmes ietveršana — Tiesību akta grozījums

Lieta C-88/14

par prasību atcelt tiesību aktu saskaņā ar LESD 263. pantu, ko 2014. gada 21. februārī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *B. Smulders*, *B. Martenczuk* un *G. Wils*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Eiropas Parlamentu, ko pārstāv *L. Visaggio* un *A. Troupiotis*, kā arī *A. Pospíšilová Padowska*, pārstāvji,

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv *K. Plešniak* un *K. Michael*, pārstāvji,

atbildētāji,

ko atbalsta

Čehijas Republika, ko pārstāv *M. Smolek*, *D. Hadroušek* un *J. Škeřík*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Toadere [*C. Toader*], M. Safjans [*M. Saffan*], D. Švābi [*D. Šváby*], M. Bergere [*M. Berger*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] un Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

nemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 9. marta tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – angļu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2015. gada 7. maija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz atcelt Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulas (ES) Nr. 1289/2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (OV L 347, 74. lpp.), 1. panta 1. un 4. punktu, ciktāl šīs tiesību normas piešķir Komisijai deleģētās pilnvaras LESD 290. panta 1. punkta nozīmē, nevis īstenošanas pilnvaras LESD 291. panta 2. punkta nozīmē.

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EK) Nr. 539/2001

- 2 Padomes 2001. gada 15. marta Regulas (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (OV L 81, 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulu (ES) Nr. 610/2013 (OV L 182, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 539/2001”), preambulas 5. apsvēruma ir formulēts šādi:

“Trešās valstis, kuru pilsoņiem piemēro vīzas prasību, un tās, kas ir atbrīvotas no šīs prasības, katrā atsevišķā gadījumā nosaka, rūpīgi izvērtējot dažādus kritērijus, cita starpā kritērijus attiecībā uz nelegālo imigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, kā arī uz Eiropas Savienības ārējām attiecībām ar trešajām valstīm, vienlaikus ņemot vērā arī reģionālās vienotības un savstarpības prasības. Ir jāparedz Kopienas mehānisms, kas ļauj īstenot šo savstarpības principu gadījumā, kad viena no II pielikumā norādītajām trešajām valstīm nolemtu vīzas prasību attiecināt uz vienas vai vairāku dalībvalstu pilsoņiem.”

- 3 Regulas Nr. 539/2001 1. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Šīs regulas I pielikuma sarakstā minēto trešo valstu pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzai.

[..]

2. Gadījumā, ja uzturēšanās nav ilgāka par 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā, II pielikuma sarakstā minēto trešo valstu pilsoņi ir atbrīvoti no 1. punktā paredzētās prasības.

[..]”

- 4 Šīs pašas regulas 1. panta 4. punktā bija paredzēts savstarpības principa īstenošanas mehānisms, kas var tikt iedarbināts, ja trešā valsts, kura ir ietverta tās II pielikumā minētajā sarakstā, attiecībā uz kādas dalībvalsts pilsoņiem ir ieviesusi vīzas prasību.

Regula Nr. 1289/2013

- 5 Ar Regulas Nr. 1289/2013 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkts ir grozīts šādi:

“Ja kāda no II pielikuma sarakstā uzskaitītajām trešām valstīm vienas vai vairāku dalībvalstu pilsoņiem piemēro vīzu prasību, piemēro šādus noteikumus:

- a) 30 dienu laikā pēc tam, kad trešā valsts sākusī īstenot vīzu prasību, vai gadījumos, kad tiek saglabāta vīzas prasība, kas ir spēkā 2014. gada 9. janvārī, attiecīgā dalībvalsts 30 dienu laikā no minētās dienas par to rakstiski paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai;

[..]

Informāciju par minēto paziņojumu Komisija nekavējoties publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, tostarp informāciju par vīzas prasības īstenošanas datumu, kā arī attiecīgo ceļošanas dokumentu un vīzu veidu.

[..]

- e) ja attiecīgā trešā valsts nav atcēlusi vīzu prasību, Komisija ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc a) apakšpunkta trešajā daļā minētās publicēšanas dienas un pēc tam ar intervāliem, kuri nav garāki par sešiem mēnešiem kopējā laikposmā, kas nevar būt ilgāks kā līdz dienai, kad f) apakšpunktā minētais deleģētais akts stājas spēkā vai pret to tiek izteikti iebildumi:

- i) pēc attiecīgās dalībvalsts lūguma vai pēc savas iniciatīvas pieņem īstenošanas aktu, ar ko uz laiku līdz sešiem mēnešiem aptur atbrīvojumu no vīzu prasības attiecīgās trešās valsts konkrētām pilsoņu kategorijām. [..]

[..]

- f) ja 24 mēnešu laikā pēc a) apakšpunkta trešajā daļā minētās publicēšanas dienas attiecīgā trešā valsts nav atcēlusi vīzu prasību, Komisija saskaņā ar 4.b pantu pieņem deleģēto aktu, ar kuru uz laiku aptur II pielikuma piemērošanu uz 12 mēnešu laikposmu minētās trešās valsts pilsoņiem. Deleģētajā aktā nosaka datumu – 90 dienu laikā no tā stāšanās spēkā – kad stājas spēkā II pielikuma piemērošanas apturēšana, ņemot vērā pieejamos resursus dalībvalstu konsulātos, un attiecīgi groza II pielikumu. Minēto grozījumu izdara, blakus attiecīgās trešās valsts nosaukumam iekļaujot zemsvītras piezīmi, kurā norāda, ka atbrīvojums no vīzu prasības attiecībā uz minēto trešo valsti ir apturēts, un precizē minētās apturēšanas laikposmu.

No dienas, kad II pielikuma apturēšana stājas spēkā attiecībā uz attiecīgās trešās valsts pilsoņiem vai kad pret deleģēto aktu ir izteikts iebildums saskaņā ar 4.b panta 5. punktu, beidzas visu saskaņā ar e) apakšpunktu pieņemto īstenošanas aktu darbība attiecībā pret minēto trešo valsti.

Ja Komisija iesniedz tiesību akta priekšlikumu, kā minēts h) apakšpunktā, šā apakšpunkta pirmajā daļā minēto apturēšanas laikposmu pagarina par sešiem mēnešiem. Attiecīgi groza minētajā daļā norādīto zemsvītras piezīmi.

Neskarot 4. panta piemērošanu, ar deleģēto aktu tiek noteikts, ka minētās apturēšanas laikā attiecīgās trešās valsts pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzai;

[..]

- h) ja 6 mēnešos no f) apakšpunktā minētā deleģētā akta stāšanās spēkā attiecīgā trešā valsts nav atcēlusi vīzu prasību, Komisija var iesniegt tiesību akta priekšlikumu šīs regulas grozīšanai, lai pārceltu atsauci uz trešo valsti no II pielikuma uz I pielikumu;
- i) procedūras, kas minētas e), f) un h) apakšpunktā, neietekmē Komisijas tiesības jebkurā laikā iesniegt tiesību akta priekšlikumu šīs regulas grozīšanai, lai pārceltu atsauci uz attiecīgo trešo valsti no II pielikuma uz I pielikumu;
- j) ja attiecīgā trešā valsts atceļ vīzu prasību, attiecīgā dalībvalsts par to nekavējoties paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai. Komisija paziņojumu nekavējoties publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Jebkura saskaņā ar e) vai f) apakšpunktu pieņemta īstenošanas akta vai deleģēta akta darbība attiecībā uz attiecīgo trešo valsti beidzas septiņas dienas pēc šā apakšpunkta pirmajā daļā minētās publicēšanas. [...] Beidzoties attiecīgā deleģētā akta darbībai, f) apakšpunkta pirmajā daļā minēto zemsvītras piezīmi svitro. Komisija informāciju par minēto darbības beigšanos nekavējoties publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

[..]”

- 6 Ar Regulas Nr. 1289/2013 1. panta 4. punktu Regulā Nr. 539/2001 ir ietverts 4.b pants, ar ko ir precizēti nosacījumi, kādi ir izvirzīti Komisijas pilnvarām pieņemt deleģētos aktus, kuras tai ir piešķirtas saskaņā ar Regulas Nr. 539/2001, kas grozīta ar Regulu Nr. 1289/2013 (turpmāk tekstā – “grozītā Regula Nr. 539/2001”), 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu. Grozītās Regulas Nr. 539/2001 4.b panta 2., 3. un 5. punktā ir noteikts:

“2. Pilnvaras pieņemt 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2014. gada 9. janvāra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā minēto pilnvaru deleģēšanu. [...]

[..]

5. Saskaņā ar 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja četros mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu lēmumu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.”

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

- 7 Komisija lūdz Tiesu:

- atcelt Regulas Nr. 1289/2013 1. panta 1. punktu, kā arī šīs regulas 1. panta 4. punktu, ciktāl ar to Regulā Nr. 539/2001 ir ietverts jauns 4.b pants;
- atzīt, ka atcelto tiesību normu un visu no tiem izrietošo īstenošanas pasākumu sekas ir galīgas līdz brīdim, kad tās saprātīgā termiņā tiks aizstātas ar tiesību aktiem, kas ir pieņemti saskaņā ar LESD, kā tas ir interpretēts Tiesas spriedumā, un

— piespriest atbildētājiem atlīdzināt šajā tiesvedībā radušos tiesāšanās izdevumus.

- 8 Pakārtoti gadījumā, ja Tiesa uzskatīs, ka minētās tiesību normas nav nodalāmas no pārējās Regulas Nr. 1289/2013, Komisija lūdz Tiesu šo regulu atcelt pilnībā.
- 9 Parlaments un Padome lūdz Tiesu prasību noraidīt un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Gadījumā, ja Tiesa daļēji vai pilnībā atceltu Regulu Nr. 1289/2013, Padome pakārtoti lūdz Tiesu paturēt spēkā atcelto tiesību normu sekas, kā arī visu pamatojoties uz tām pieņemto tiesību aktu sekas, līdz saprātīgā termiņā stāsies spēkā jauns tiesību akts, ar kuru ir paredzēts tās aizstāt.
- 10 Čehijas Republikai tika ļauts iestāties lietā atbildētāju prasījumu atbalstam.

Par prasību

- 11 Savas prasības pamatojumam Komisija izvirza tikai vienu pamatu, kas attiecas uz LESD 290. un 291. panta pārkāpumu. Komisija uzskata, ka grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunkts tai nepamatoti piešķir deleģētās pilnvaras. Kaut arī prasības pieteikumā izvirzītie prasījumi attiecas arī uz šīs regulas 4.b panta atcelšanu, šis lūgums, kā uzskata Komisija, izriet no nesaraujamās saiknes, kāda pastāv starp šo pantu, kurā ir precizēti nosacījumi, kas ir izvirzīti deleģētajām pilnvarām, kuras Komisijai ir piešķirtas minētās regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā, no vienas puses, un šo pēdējo minēto tiesību normu, no otras puses.

Par pirmoreiz replikā izvirzīta argumenta pieņemamību

- 12 Padome atsaucas uz tā argumenta nepieņemamību, kuru Komisija pirmoreiz ir izvirzījusi savā replikā un saskaņā ar kuru, ja pieņem, ka Savienības likumdevējam ir rīcības brīvība, nosakot, vai pasākums ir konkrēta tiesību akta “grozījums” LESD 290. panta 1. punkta izpratnē, deleģēto pilnvaru piešķiršana Komisijai grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā ir balstīta uz acīmredzamu kļūdu.
- 13 Kā izriet no Tiesas Reglamenta 127. panta 1. punkta, tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesiskiem un faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā. Tomēr arguments, kas tieši vai netieši papildina iepriekš pieteikumā par lietas ierosināšanu izvirzītu pamatu, ir uzskatāms par pieņemamu (šajā ziņā skat. spriedumus Itālija/Komisija, C-66/02, EU:C:2005:768, 85. un 86. punkts, kā arī *Naipes Heraclio Fournier/ITSB*, C-311/05 P, EU:C:2007:572, 58. un 59. punkts).
- 14 Arguments, ko Komisija ir izvirzījusi savā replikā, iekļaujas prasības pieteikumā izvirzītajā pamatā un attiecas uz LESD 290. un 291. panta pārkāpumu un papildina to. Šī argumenta mērķis ir pamatot šo pamatu, kura mērķis ir apšaubīt grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunkta likumību, ciktāl šī tiesību norma Komisijai piešķir deleģētās pilnvaras LESD 290. panta 1. punkta izpratnē. Tādējādi minēto argumentu nevar uzskatīt par jaunu pamatu.
- 15 Līdz ar to Padomes iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

- 16 Komisija norāda, ka grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunkts ir pretrunā LESD 290. un 291. pantam, jo tas nepamatoti piešķir tai deleģētās pilnvaras.

- 17 Tā šajā ziņā apgalvo, pirmkārt, ka tiesību akts, kas ir pieņemts, pamatojoties uz minētās regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu, nepapildina pēdējo minēto. Šāds tiesību akts iekļaujoties šīs regulas īstenošanā. Tas esot piemērojams īpaši situācijai saistībā ar tiesību normām, kas jau ir ietvertas konkrētā tiesību aktā. Komisija šajā ziņā uzstāj, ka šī tiesību norma tai piešķir tikai ļoti nelielu vai pat neesošu rīcības brīvību.
- 18 Kaut arī tiesību akts, kas ir pieņemts, pamatojoties uz grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta e) apakšpunktu, ir atzīts par šī tiesību akta īstenošanas pasākumu, šīs regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā paredzētais akts *a fortiori* būtu jākvalificē tādā pašā veidā. Komisijai, kad tā lemj, pamatojoties uz minētās regulas 1. panta 4. punkta e) apakšpunktu, esot zināma rīcības brīvība, kuras, šķiet, tai nav, kad tā pieņem deleģētu aktu, kas ir paredzēts šīs pašas regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā.
- 19 Otrkārt, akts, kas ir pieņemts, pamatojoties uz šo pēdējo minēto tiesību normu, neesot saistīts ar tiesību akta grozījumu LESD 290. panta 1. punkta izpratnē.
- 20 Komisija apgalvo, ka tiesību akta grozījums nozīmē, ka elementi, kas ir šī grozījuma priekšmets, jau ir ietverti šajā aktā. Grozījuma sekas LESD 290. panta 1. punkta izpratnē ir tādas, ka tiek mainīts tiesību akta normatīvais saturs. Tiesību akta pieņemšana, pamatojoties uz grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu, neizraisot atsaucis uz attiecīgo trešo valsti atcelšanu šīs regulas II pielikumā un tās iekļaušanu minētās regulas I pielikumā. Šis pēdējais konkrētā tiesību akta grozījums saskaņā ar šīs pašas regulas 1. panta 4. punkta h) apakšpunktu būtu jāveic, izmantojot parasto likumdošanas procedūru. Turklāt grozītajā Regulā Nr. 539/2001 neesot ietverts nekāds trešo valstu, kas atrodas situācijā, kad atbrīvojums no vīzu prasības ir apturēts, saraksts, kura normatīvais saturs tiek grozīts ar deleģēto aktu, kas ir paredzēts šīs regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā. Tieši pretēji, šīs valstis būtu jāidentificē, piemērojot minētajā regulā noteiktos kritērijus. Ar deleģēto aktu, ar ko, pamatojoties uz šiem kritērijiem, uz ierobežotu laiku tiek apturēta atbrīvojuma no vīzu prasības piemērošana, vienkārši tiek īstenots konkrētais tiesību akts, ne to papildinot, ne grozot.
- 21 Pat ja zemsvītras piezīmes ietveršana tiesību aktā principā ir grozījums, kas var būt deleģētā akta priekšmets, Komisija uzskata, ka šajā gadījumā minētajā tiesību normā paredzētās zemsvītras piezīmes iekļaušana ir pilnībā tehnisks instruments, kas tiek izmantots ļaunprātīgi, lai īstenošanas aktu pārvērstu par deleģētu aktu.
- 22 Turklāt zemsvītras piezīmes ietveršana esot pretrunā arī vēlmei savstarpības principa īstenošanas mehānismam piešķirt automātisku raksturu un izraisa virkni grūtību šī mehānisma konkrētā darbībā. Tādējādi grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunkta trešajā daļā paredzētajā gadījumā, kad Komisija iesniedz tiesību akta priekšlikumu, šajā tiesību normā neesot precizēts, kādā veidā tajā paredzētais zemsvītras piezīmes grozījums būtu jāizdara un kādā veidā šī zemsvītras piezīme būtu jāatceļ gadījumā, ja šis tiesību akta priekšlikums netiktu pieņemts. Turklāt šīs regulas 1. panta 4. punkta j) apakšpunktā paredzētajā gadījumā, kad attiecīgā trešā valsts atceļ vīzas prasību, minētajā regulā neesot precizēta procedūra, saskaņā ar kuru zemsvītras piezīme, kas ir iekļauta, pamatojoties uz minētās regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu, būtu jāatceļ.
- 23 Treškārt, Komisija savā replikā norāda, ka, ja pieņem, ka Savienības likumdevējam ir rīcības brīvība, kad ir jānosaka, vai pasākums ir attiecīgā tiesību akta “grozījums” LESD 290. panta 1. punkta izpratnē, deleģēto pilnvaru piešķiršana Komisijai šīs pašas Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā izrietot no acīmredzamas kļūdas.
- 24 Tā šajā ziņā paskaidro, pirmkārt, ka politiskā sensibilitāte vai tāda tiesību akta svarīgums, kas ir pieņemts, pamatojoties uz minēto tiesību normu, nav saistīti ar jautājumu, vai šis akts groza konkrēto tiesību aktu LESD 290. panta 1. punkta izpratnē.

- 25 Otrkārt, ņemot vērā, ka grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunkts Komisijai piešķir tikai ierobežotu vai pat neesošu rīcības brīvību, rodas jautājums, kāds varētu būt tiesību izteikt iebildumus mērķis, kas Savienības likumdevējam ir saskaņā ar LESD 290. pantu. Minētās tiesības izteikt iebildumus šajā gadījumā līdzinoties veto tiesībām attiecībā uz īstenošanas pasākumu, kas neesot saderīgs ar LESD 290. panta mērķi.
- 26 Treškārt, Komisija atgādina, ka saskaņā ar minētās regulas 4.b panta 2. un 3. punktu attiecīgo pilnvaru deleģējuma ilgums ir ierobežots laikā, un šis deleģējums var tikt atsaukts. Tomēr, tā kā šīs pašas regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā paredzētā deleģētā akta pieņemšana ir daļa no kopējā savstarpības principa īstenošanas mehānisma, kas ir ieviests ar grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punktu, Komisija apgalvo, ka minētais mehānisms vairs nevar darboties pēc tam, kad ir beidzies attiecīgā deleģējuma termiņš vai pēc deleģējuma atsaukšanas.
- 27 Parlaments un Padome, ko atbalsta Čehijas Republika, apgalvo, ka minētās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunkts piešķir Komisijai pilnvaras grozīt šo pašu regulu LESD 290. panta 1. punkta izpratnē. Tādējādi Savienības likumdevējs neesot pieļāvis acīmredzamu kļūdu, ne arī rīkojies nesaprātīgi, piešķirot Komisijai deleģētās pilnvaras. Tieši pretēji, tas esot iekļāvis savas rīcības brīvības robežas.

Tiesas vērtējums

- 28 No judikatūras izriet, ka Savienības likumdevējam ir rīcības brīvība, kad tas nolemj Komisijai piešķirt deleģētās pilnvaras saskaņā ar LESD 290. panta 1. punktu vai īstenošanas pilnvaras saskaņā ar LESD 291. panta 2. punktu (spriedums Komisija/Parlaments un Padome, C-427/12, EU:C:2014:170, 40. punkts). Tomēr šī rīcības brīvība ir jāīsteno, ievērojot LESD 290. un 291. pantā paredzētos nosacījumus.
- 29 Runājot par deleģēto pilnvaru piešķiršanu, no LESD 290. panta 1. punkta izriet, ka ar tiesību aktu Komisijai var deleģēt pilnvaras pieņemt vispārpiemērojamus nelegislatīvus aktus, kas papildina vai groza atsevišķus nebūtiskus tiesību akta elementus. Saskaņā ar šīs tiesību normas otro daļu legislatīvajos aktos, ar kuriem piešķir šādas pilnvaras, konkrēti ir jānosaka pilnvaru deleģēšanas mērķi, saturs, apjoms un ilgums. Šī prasība nozīmē, ka deleģēto pilnvaru piešķiršana attiecas uz tādu noteikumu pieņemšanu, kuri iekļaujas ar pamata legislatīvo aktu paredzētajā tiesiskajā regulējumā (spriedums Komisija/Parlaments un Padome, C-427/12, EU:C:2014:170, 38. punkts).
- 30 Runājot par īstenošanas pilnvaru piešķiršanu, LESD 291. panta 2. punktā ir noteikts, ka juridiski saistoši Savienības akti šādas pilnvaras piešķir Komisijai vai īpašos attiecīgi pamatotos gadījumos un LES 24. un 26. pantā paredzētajos gadījumos – Padomei, ja ir nepieciešami vienādi nosacījumi šo aktu īstenošanai. Izmantojot tai piešķirtās īstenošanas pilnvaras, attiecīgajai iestādei ir jāprecizē legislatīvā akta saturs, lai nodrošinātu tā vienveidīgas īstenošanas nosacījumus visās dalībvalstīs (skat. spriedumu Komisija/Parlaments un Padome, C-427/12, EU:C:2014:170, 39. punkts).
- 31 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka Komisija, izmantojot īstenošanas pilnvaras, nevar ne grozīt, ne papildināt legislatīvu aktu pat tā nebūtiskos aspektos (spriedums Parlaments/Komisija, C-65/13, EU:C:2014:2289, 45. punkts).
- 32 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, ne tai ar legislatīvu aktu piešķirtās rīcības brīvības esamībai, ne tās apmēram nav nozīmes, lai noteiktu, vai uz aktu, kas ir jāpieņem Komisijai, attiecas LESD 290. vai 291. pants. No LESD 290. panta 1. punkta faktiski izriet, ka Savienības likumdevēja izdarītās izvēles Komisijai piešķirt deleģētās pilnvaras likumā ir atkarīga tikai no tā, vai akti, kas šai iestādei ir jāpieņem, pamatojoties uz šo piešķirumu, ir vispārpiemērojami un vai tie papildina vai groza legislatīvā akta nebūtiskos elementus.

- 33 Šajā gadījumā Komisija neapstrīd, ka ar grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu tai ir piešķirtas pilnvaras pieņemt vispārpiemērojamus aktus, kas attiecas tikai uz leģislatīvā akta nebūtiskajiem elementiem. Turklāt atbildētāji neapstrīd Komisijas argumentācijas pamatotību, saskaņā ar kuru šie akti nav tādi, kas var papildināt attiecīgo leģislatīvo aktu LESD 290. panta 1. punkta izpratnē.
- 34 Šajos apstākļos ir jāpārbauda, vai Savienības likumdevējs nav pārkāpis savu rīcības brīvību, par ko ir atgādināts šī sprieduma 28. punktā, minētās regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā piešķirot Komisijai pilnvaras “grozīt” pašas regulas normatīvo saturu LESD 290. panta 1. punkta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Parlaments un Padome, C-427/12, EU:C:2014:170, 40. un 52. punkts).
- 35 Šajā ziņā ir jāatgādina, kā tas izriet no Regulas Nr. 539/2001 preambulas 5. apsvēruma, ka tās mērķis ir ieviest mehānismu, kas ļauj īstenot savstarpības principu gadījumā, kad viena no trešajām valstīm, kas ir ietvertas šīs regulas II pielikumā, nolemtu vīzu prasību izvirzīt vienas vai vairāku dalībvalstu pilsoņiem. Šo mehānismu būtībā veido trīs posmi.
- 36 Grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta e) apakšpunktā kā pirmā Savienības atbilde uz attiecīgās trešās valsts rīcību ir paredzēts, ka Komisija pieņem īstenošanas aktu uz sešu mēnešu termiņu, ko var pagarināt vēl par sešu mēnešu laikposmiem, apturot atbrīvojumu no vīzu prasības attiecībā uz dažām attiecīgās trešās valsts pilsoņu kategorijām.
- 37 Grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunkts attiecas uz savstarpības principa īstenošanas mehānisma otro posmu. Ja, lai gan ir atbrīvojuma no vīzas selektīva apturēšana, kas izriet no īstenošanas akta, kurš ir pieņemts, pamatojoties uz šīs regulas 1. panta 4. punkta e) apakšpunktu, attiecīgā trešā valsts saglabā savu vīzas prasību attiecībā uz vismaz vienas dalībvalsts pilsoņiem, minētās regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā ir paredzēts, ka Komisija pieņem deleģētu aktu, ar ko attiecībā uz visiem šīs trešās valsts pilsoņiem uz divpadsmit mēnešu laikposmu tiek apturēts atbrīvojums no vīzu prasības, kas izriet no tās ietveršanas šīs pašas regulas II pielikumā, un šajā pielikumā ietver “zemsvītras piezīmi, kurā ir norādīts, ka atbrīvojums no vīzu prasības ir apturēts attiecībā uz [minēto] trešo valsti, un ir precizēts šīs apturēšanas ilgums”.
- 38 Trešais savstarpības principa īstenošanas mehānisma posms attiecas uz vīzu prasības pastāvīgu atjaunošanu un tādējādi uz atsauces uz attiecīgo trešo valsti pārceļšanu no grozītās Regulas Nr. 539/2001 II pielikuma uz tās I pielikumu, kas ir saistīta ar parastās likumdošanas procedūras izmantošanu. Tādējādi šīs regulas 1. panta 4. punkta h) apakšpunktā ir noteikts, ka, ja sešos mēnešos no deleģētā akta stāšanās spēkā attiecīgā trešā valsts nav atcēlusi vīzu prasību, Komisija var iesniegt tiesību akta priekšlikumu minētās regulas grozīšanai, lai veiktu šo pārceļšanu. Ja Komisija pieņem šādu likumdošanas iniciatīvu, apturēšanas laikposms, kas izriet no akta, kurš ir pieņemts, pamatojoties uz šīs pašas regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu, tiek pagarināts par sešiem mēnešiem.
- 39 Tādējādi savstarpības principa īstenošanas mehānismam ir raksturīgi pasākumi, kuru svarīgums un politiskā sensibilitāte pieaug un kuriem atbilst atšķirīgi instrumenti.
- 40 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, tam, ka akts, kas ir pieņemts pirmajā savstarpības principa īstenošanas mehānisma posmā, ir kvalificēts kā īstenošanas pasākums, nevar būt tādas sekas, ka arī akts, kurš ir pieņemts tā otrajā posmā, ir jākvalificē kā īstenošanas akts.
- 41 Runājot par to, vai grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunkts piešķir Komisijai pilnvaras grozīt šo regulu LESD 290. panta 1. punkta izpratnē, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 539/2001 1. panta 1. punktu šīs regulas I pielikumā iekļautajā sarakstā ietverti trešo valstu pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzai. Saskaņā ar minētās regulas 1. panta 2. punktu šīs pašas regulas II pielikumā iekļautajā sarakstā ietverti trešo valstu pilsoņi ir atbrīvoti no šādas prasības saistībā ar uzturēšanos, kura nav ilgāka par 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā.

- 42 Akta, kas ir pieņemts, pamatojoties uz grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu, sekas ir tādas, ka divpadsmit vai astoņpadsmit mēnešu laikposmā no jauna tiek ieviesta vīzu prasība attiecībā uz visiem tās trešās valsts pilsoņiem, kas ir ietverta šīs regulas II pielikumā iekļautajā sarakstā, attiecībā uz uzturēšanos, kura saskaņā ar minētās regulas 1. panta 2. punkta noteikumiem ir atbrīvota no šādas prasības. Attiecībā uz visiem šiem pilsoņiem akts, kas ir pieņemts, pamatojoties uz šīs pašas regulas 1. panta 4. punkta f) apakšpunktu, tādējādi groza, kaut arī tikai uz laiku, attiecīgā leģislatīvā akta normatīvo saturu. Izņemot to pagaidu raksturu, pamatojoties uz šo tiesību normu pieņemta akta sekas visos aspektos ir identiskas tām, kas izriet no norādes uz attiecīgo trešo valsti formālas pārņemšanas no grozītās Regulas Nr. 539/2001 II pielikuma uz tās I pielikumu.
- 43 Zemsvītras piezīmes ietveršana minētās regulas II pielikumā blakus attiecīgās trešās valsts nosaukumam, kas ir paredzēts minētajā tiesību normā, kā ģenerālvokāts to ir norādījis secinājumu 64. punktā, apliecina Savienības likumdevēja vēlmi aktu, kurš ir pieņemts, pamatojoties uz šo tiesību normu, ietvert pašā grozītās Regulas Nr. 539/2001 tekstā.
- 44 Šajos apstākļos Savienības likumdevējs Komisijai ir piešķīris pilnvaras grozīt minētā leģislatīvā akta normatīvo saturu LESD 290. panta 1. punkta izpratnē.
- 45 Šo secinājumu neatspēko Komisijas argumentācija, kas attiecas uz iespējamām grūtībām, kuras izriet no vajadzības vēlāk pielāgot Regulas Nr. 539/2001 II pielikumā ietvertu zemsvītras piezīmi vai kuras izriet no pilnvaru deleģējuma īpašībām, piemēram, tā ierobežotā ilguma, iespējas to atsaukt un Parlamenta un Padomes pilnvarām paust iebildumus.
- 46 Patiesībā šādas grūtības neietekmē to, vai pilnvaras, kas Komisijai ir piešķirtas grozītās Regulas Nr. 539/2001 1. panta 4. punkta f) apakšpunktā, ir paredzētas, lai grozītu šī leģislatīvā akta normatīvo saturu LESD 290. panta 1. punkta izpratnē, proti, lai izdarītu grozījumu, kuru, kā tas izriet no šī sprieduma 31. punktā minētās judikatūras, var veikt tikai, īstenojot deleģētās pilnvaras.
- 47 Tādējādi vienīgais pamats, ko Komisija ir norādījusi savas prasības pamatojumam, ir jānoraida kā nepamatots.
- 48 No tā izriet, ka prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 49 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Parlaments un Padome ir prasījuši piespriezt Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Saskaņā ar šī paša reglamenta 140. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru dalībvalstis, kas iestājušās tiesvedībā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas, ir jānolemj, ka Čehijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) prasību noraidīt;**
- 2) Eiropas Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus;**
- 3) Čehijas Republika savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.**

[Paraksti]